

PROIECT

**privind principalele obiective ce
urmează a fi îndeplinite
in calitate de membru in
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

Judecator

GHITA ADINA - ELVIRA

I. INTRODUCERE

Potrivit art. 133 alineatul 1 din Constituție, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, activitatea sa fiind reglementată prin Legea 317/2004 republicată, și prin regulamentele date în aplicarea acestei legi.

Consiliul Superior al Magistraturii este un administrator al sistemului judiciar, calitate pe care o împarte, în privința asigurării resurselor materiale și umane cu Ministerul Justiției și Ministerul Public.

Obiectivele care trebuie realizate în următorul mandat sunt grupate pe mai multe categorii, avându-se în vedere atribuțiile acestui organ colegial, precum și posibilitățile sale legale de a influența ceilalți decidenți politici și administrativi.

II. ASIGURAREA UNUI SISTEM STABIL DE SALARIZARE ȘI PENSII

pentru magistrați, corespunzător incompatibilităților și restricțiilor de care este afectată funcția.

Independența sistemului judiciar și calitatea actului de justiție nu pot exista în absența componentei financiare, raportat atât la membrii corpului judiciar, cât și la instanțe ca atare.

Problemele care țin de salarizarea judecătorilor se impun a fi rezolvate prin lege previzibilă, clară și precisă, având în vedere faptul că salarizarea reprezintă o componentă incontestabilă a statutului profesiei de magistrat, componentă care reflectă în mod real gradul de independență al puterii judecătorești în raport cu celelalte puteri al statului.

Astfel, deși la acest moment problema diferențelor salariale este rezolvată prin apariția recentei Ordonanțe de urgență nr. 20/2016, au rămas în discuție **legea unică de salarizare și regimul de pensionare.**

Este necesar să se reglementeze astfel nivelul de salarizare încât să se asigure un standard decent de viață – având în vedere că salariul este pentru majoritatea covârșitoare a magistraților singurul venit care asigură întreținerea personală și a familiilor -, corespunzător statutului de membru al unei puteri în stat.

În structura salariului trebuie să se regăsească toate sporurile deja acordate conform hotărârilor judecătorești anterioare, indiferent în ce modalitate de reglementare, iar

modalitatea de stabilire a salariului și pensiei trebuie să fie clară și nediscriminatorie, pentru a nu se mai perpetua situația acțiunilor colective formulate de membrii corpului judiciar. Un exemplu negativ a fost Legea 71/2015 și este încă legea privind vaucherele de vacanță, a cărei aplicare a fost suspendată la câteva zile de la promulgarea sa.

În același registru, trebuie menționat că se impune eliminarea discrepanțelor salariale dintre judecători și magistrații din cadrul DIICOT sau DNA.

De asemenea, este imperios necesară **menținerea condițiilor de acordare a pensiilor speciale**, fiind de dorit, însă, o modificare legală în sensul condiționării acordării acestora de o perioadă minimă de funcționare efectivă în magistratură, ca judecător sau procuror.

În atingerea acestor deziderate, CSM trebuie să se implice pe întreg parcursul adoptării de prevederi legale privind salarizarea în categoria ocupațională Justiție, în sensul apărării drepturilor magistraților, cu cooptarea reprezentanților asociațiilor profesionale și cu o colaborare permanentă cu Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și celelalte autorități implicate în procesul decizional.

III. STATUT, ORGANIZARE INTERNA ȘI ATRIBUȚII

În primul rând, este extrem de importantă **consolidarea statutului magistratului sub toate componentele sale: sistem de salarizare, condiții de exercitare a profesiei, modalitate de promovare, condiții de pensionare, în prezent judecătorii având condiții mai dificile, sub toate aspectele, decât personalul asimilat lor și decât reprezentanții Ministerului Public.**

Este necesară eliminarea inechităților care există între cele trei profesii, precum și reglementarea drepturilor judecătorilor într-o modalitate care să sublinieze relevanța socială a profesiei în mod real, nu doar declarativ.

Consiliul Superior al Magistraturii este un organ decizional colegial, deciziile adoptându-se prin vot secret, fiind deci, extrem de necesare abilitați de comunicare și persuasiune pentru o bună conlucrare și pentru atingerea obiectivelor.

Având în vedere funcția sa primară de asigurare a independenței justiției, însă, apreciez ca este nevoie de o **modificare la nivel legislativ a competențelor Consiliului Superior al Magistraturii în ce privește atribuțiile exercitate de acesta în plen și cele exercitate în**

cadrul secțiilor, astfel încat mecanismul votului în plen sa se exercite exclusiv cu privire la aspecte care sunt comune și utile pentru organizarea activității ambelor profesii.

Este necesar ca atribuțiile privind organizarea interna a fiecarui tip de instituții, cariera și drepturile fiecărei categorii profesionale reprezentate în Consiliu – judecători și procurori – **sa fie exercitate exclusiv de către secțiile acestuia**, pentru a se asigura o reala independenta puterii judiciare, si un mod de adoptare a deciziei corect si eficient.

Astfel, cu titlu de exemplu, actele normative din legislația secundara, precum regulamentul de ordine interioara al instanțelor, numirea comisiilor la examenele de promovare sau de funcții de conducere, numirea comisiilor de evaluare, validarea examenelor, convocarea adunărilor generale, schemele de personal, propunerile de numiri, promovări, avizele, soluționarea cererilor de apărare a reputației, trebuie realizate de fiecare secție pentru fiecare profesie în parte, neexistând nici un motiv ca deciziile pragmatice ce vizează corpul membrilor uneia din cele doua profesii sa fie determinate, cu majoritate, de membrii societății civile sau de reprezentanții celeilalte profesii.

Este, de asemenea, necesara **modificarea modalității de desfășurare a procedurii de alegere a membrilor CSM**, sub aspectul instituirii, fie la nivel de reglementare primara, fie la nivel de reglementare secundara, a unei modalități reale de prezentare a candidatilor, astfel încat să se respecte discreția și obligația de rezervă care caracterizează sistemul judiciar. Un exemplu este organizarea de către CSM a unor întâlniri între candidați care sa fie difuzate în interiorul sistemului după modalitatea folosită pentru conferințele INM, și în cadrul cărora sa poată fi adresate întrebări acestora, sau întâlniri cu aceștia la nivel de curți de apel sau regiuni. Modalitatea aleatorie în care s-au desfășurat până în prezent prezentările de candidați, după modelul candidaturilor politice, este străina de esența sistemului judiciar și nu asigura o interacțiune sau informare reale.

În ce privește **modalitatea de reglementare secundara a activității instanțelor**, apreciez ca tendința instituirii de proceduri operaționale centralizate de desfășurare a activității pentru toate instanțele nu este nici realistă și nici benefică, neexistând un mod de organizare general valabil și eficient pentru toate categoriile de instanțe.

Ca urmare, sunt necesare reglementari suplimentare, flexibile, care să stabilească rezultatul care trebuie atins și principiile care trebuie respectate, lăsându-se instanțelor libertatea de a se organiza potrivit cu resursele și specificul fiecăreia în parte, fără a se folosi în exces prevederi administrative.

În ce privește modalitatea de reglementare a competenței teritoriale a instanțelor, în contextul refuzului de desființare a judecătoriilor cu volum mic de activitate, refuz exprimat clar de puterea legislativă, sunt necesare următoarele măsuri:

- redistribuirea competenței teritoriale a instanțelor, astfel încât să se reducă din competența teritorială a judecătoriilor încărcate și să crească competența judecătoriilor cu volum mic de activitate, împreună cu schema de personal a acestora;

- identificarea unui număr cât mai redus de judecătorii care nu pot face obiectul măsurii de mai sus și care au un număr de cauze sub 3000 pe an și propunerea lor spre desființare, cu justificarea necesității acestei măsuri, economic și de oportunitate față de populație, către legislativ.

IV. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

În anul 2015 s-au aflat pe rolul instanțelor un număr de cca. 3.000.000 dosare, fiind soluționate aproximativ 2.237.000 dosare. Deși în scădere față de alți ani, numărul de dosare rămâne extrem de ridicat. În continuare se mențin dezechilibre pe schemele de personal și, în unele instanțe, un volum extrem de ridicat de activitate. Până la acest moment, însă, deși s-a încercat, nu s-a identificat un algoritm coerent de calcul al schemelor de personal care să asigure un echilibru de activitate raportat la instanța și judecător. Un asemenea algoritm ar trebui în mod necesar să țină seama, în afara de factorii tradiționali – număr de cauze, complexitate, atribuții suplimentare, etc. – de structura preponderent feminină a personalului din justiție, potrivit Raportului pe starea justiției de anul trecut membrii instanțelor fiind în proporție de 73 % personal feminin.

Managementul resurselor umane trebuie realizat pe următoarele direcții de acțiune:

- Suplimentarea schemelor de personal - magistrați, auxiliar și conex - și eliminarea atribuțiilor nonjudiciare ale acestora;

- Stabilirea unei structuri - tip de schema de instanța din punct de vedere al personalului administrativ, doar numărul de posturi urmand a fi corelat cu volumul de activitate și numărul de personal - În acest sens, fiecare tribunal ar trebui sa aibă în schema inginer constructor, consilier juridic, electrician, instalator, muncitori, personal tehnic cu atribuții pe linie de SSM și ISU, personal cu atribuții exclusiv de achiziții publice, pentru a putea îndeplini obligațiile care îi revin, potrivit legii, din punct de vedere administrativ, fără a le mai repartiza la judecători și personalul auxiliar;
- Majorarea schemelor de personal la judecătoriile mici pentru a se elimina riscul de imposibilitate de funcționare al acestora, corelată cu majorarea competenței teritoriale a acestora și cu reducerea competenței teritoriale a judecătoriilor reședință de județ;
- Redistribuirea schemelor de personal pe orizontală și verticală pe baza unui algoritm obiectiv privind volumul de activitate, însă cu o periodicitate de minim 2 ani, altfel riscându-se dezechilibrarea instanțelor prin fluctuația de personal;
- Evitarea indisponibilizării de posturi pentru INM de la judecatoriile mici, și repartizarea de judecatori recrutați pe art. 33 Legea 303/2004;
- Desfășurarea unor proceduri obiective și transparente de recrutare de magistrați, preponderent prin INM, și doar în subsidiar dintre magistrații pensionari și din alte profesii juridice;
- Eliminarea examenului de capacitate al judecătorilor stagiați, examen care destabilizează instanțele și a cărui unică utilitate este de a determina repartizarea finală a absolvenților INM, numărul celor care nu-l promovează fiind extrem de redus;
- Promovarea prin concurs organizat și desfășurat într-o modalitate transparentă și cu criterii de evaluare clare în toate posturile cheie de conducere, astfel încât să se elimine suspiciunile de fraudare sau de implicare politică în stabilirea persoanelor cu funcții de decizie la nivel de vârf de sistem judiciar;
- Stabilirea unei fișe de post pentru conducătorii de instanțe care să includă mai mult atribuții administrativ – judiciare decât pur administrative, aceștia neavând pregătire în contabilitate, construcții, proiectare, și alte domenii tehnice, corelativ cu sporirea atribuțiilor pur tehnice ale managerilor economici;

- Identificarea cauzelor procentului redus de ocupabilitate la examenul pentru funcții de conducere – în anul 2015 la primul examen a fost un procent de 45%, iar la al doilea examen un procent de 60% - și remediarea acestora, - inclusiv prin modificări legislative în sensul circumstanțierii condițiilor de vechime necesare pentru funcții de conducere la instanțele la care nu există personal care să aibă vechimea minimă cerută de lege, ocuparea posturilor prin delegare fiind o soluție de avarie și care nu este benefică instanțelor;
- Promovarea prin concurs în absolut toate posturile de execuție – fără proba de evaluare preconizată a se introduce –, însă cu modificarea modalității de concurs astfel încât modul de realizare al probelor să fie coerent și cu accent pe gândirea logică, nu pe memorare; În plus, trebuie regândit concursul sub aspectul modalității de promovare, în sensul că dobândirea gradului profesional superior trebuie să se realizeze într-o dublă dimensiune: atât ca număr de posturi, cât și ca notă minimă, existând posibilitatea validării candidaților promovați sub nota minimă doar dacă nu s-au ocupat posturile scoase la concurs;
- Modificarea calendarului concursurilor pentru funcții de execuție, - de preferință în luna septembrie a fiecărui an -, astfel încât cei ce doresc să se înscrie la examen să aibă timpul necesar pentru studiu, fără să fie afectată activitatea instanțelor;
- Introducerea condiției exercitării unei perioade de activitate efectivă la instanțele de la fiecare grad înainte de posibilitatea susținerii examenului de promovare la instanțele de grad următor;
- Promovarea la ICCJ și de la tribunale, conform reglementării anterioare;
- Eliminarea posibilității promovării la ICCJ direct din cadrul parchetelor;
- Recrutarea grefierilor de judecătorie să fie în principal prin SNG, corelată cu majorarea numărului de serii de absolvenți;
- Recrutarea grefierilor pentru curți și tribunale să fie în principal prin examen de promovare, apoi prin SNG;
- Modalitatea de recrutare directă a personalului auxiliar și conex să fie subsidiară celor de mai sus;

- Sa fie analizată schema de personal auxiliar și prin prisma altor criterii, ca de exemplu complexitățile, și să fie stabilit necesarul de personal auxiliar la fiecare instanță în funcție de volumul efectiv de activitate;
- Este necesar sa se instituie un algoritm clar și coerent în funcție de care să se stabilească posturile la nivelul instanțelor;
- Să se aloce la instanțe și alte categorii de personal - arhivari, registratori, agenți procedurali sau aprozi-, pentru a preveni repartizarea grefierilor în alte sectoare decât cel de grefa – corelată cu instituirea unui sistem de salarizare decent pentru aceștia;
- Realizarea unor modificări legislative în sensul ca președinții instanțelor să aibă posibilitatea să dispună într-o măsură determinată cu privire la cariera personalului auxiliar, conex și administrativ;
- Recrutarea asistenților judiciari să se facă prin examen, să se identifice o modalitate legală prin care statutul lor sa fie clarificat și aceștia sa fie integrați în organizarea instanțelor, în sensul de a li se atribui și alte sarcini administrative, precum și să se stabilească norme cu privire la evaluarea lor;
- Este necesară modificarea sistemului de evaluare al activității judecătorilor și de a nu se mai respecta periodicitatea anuală;
- Modificarea sistemului de evaluare al personalului auxiliar și conex, cel existent fiind ineficient sub aspectul criteriilor folosite și utilității sale.
- Foarte importantă este politica de personal care se realizează între instanțe prin transferuri, detașări, delegări, care trebuie sa aibă la bază criterii realiste, transparente, care sa reflecte atat situația personală a solicitanților, cât și nevoile instanțelor implicate;
- Trebuie instituită o corelare între datele de promovare și datele de transferuri, detașări și delegări, pentru a se eficientiza această procedura în beneficiul instanțelor, astfel încât să nu mai existe sincope de personal mai mari de maxim o lună la instanțe, în situația în care există posibilitatea ocupării posturilor vacante.

V.STABILITATE LEGISLATIVĂ, PRACTICĂ NEUNITARĂ ȘI PREGĂTIRE

PROFESIONALĂ

Instanțele se confruntă, alături de întreaga societate, cu instabilitate legislativă, cu reglementări deficitare, cu nerespectarea regulilor de tehnică legislativă și adoptarea de acte normative prin ordonanțe de urgență care apoi sunt infirmate sau modificate de puterea legiuitoare sau de CCR, cu exces de reglementare în unele domenii și deficit de reglementare în altele, toate acestea fiind un permanent izvor de practică judiciară neunitară.

Având în vedere cele de mai sus, rolul Consiliului Superior al Magistraturii ar trebui să fie reconfigurat legislativ în ce privește procesul de adoptare a actelor normative, atât sub aspectul posibilității de a avea rol de inițiator legislativ, cât și în procedura de avizare a actelor normative, unde ar trebui instituit avizul conform pentru anumite situații. În prezent, doar Ministerul Justiției este inițiator legislativ, orice proiect de modificare a unui act normativ, chiar și a celor ce reglementează sistemul judiciar, depinzând de voința politică pentru a fi pus în discuția legislativului.

Ca atare, CSM trebuie să solicite modificări legislative în acest sens a atribuțiilor sale.

Până atunci, însă, este necesară **adoptarea de puncte de vedere publice clare și prompte** ori de câte ori se inițiază acte normative, în special cele care au un impact puternic asupra sistemului judiciar sau societății în general.

În prezent ne confruntăm cu adoptarea unor acte normative imposibil de pus în practică, unicul efect al adoptării acestora fiind necesitatea instituirii unei norme paralele de suspendare totală sau parțială a efectelor actului respectiv.

În acest sens, de exemplu, este important **a se obține abrogarea reglementării soluționării cauzelor în camere de consiliu**, reglementare care nu poate fi pusă în practică în lipsa camerelor de consiliu și care nu se justifică – nu este de înțeles de ce trebuie să se fragmenteze de această manieră procesul judiciar – și care este de natură a duce la tergiversarea cauzelor prin acordarea de termene exclusiv pentru susținerea concluziilor în ședință publică de către părți. De asemenea, este necesară **abrogarea instituției pregătirii dosarelor în calea de atac, rediscutarea Legii falimentului personal** și modificarea sa astfel încât să nu ducă, la aplicare, la un blocaj de activitate la nivel de judecătoria.

Este necesar, de asemenea, **a se limita tendința de majorare a competenței tribunalelor în materie de contencios administrativ**, având în vedere că aceste secții au

volum mare de activitate - 25% din activitatea tribunalelor, potrivit Raportului privind starea justiției din 2015 - la acest moment fiind în lucru la CSM o modificare de competență în sensul degrevării ICCJ de o serie de cauze prin coborârea competenței judecării cauzei în fond la tribunal.

Trebuie **modificată competența de soluționare în calea de atac în materie penală**, în sensul acordării unor cauze în competența de soluționare a apelului la tribunal, pentru a se echilibra volumul de activitate în materie penală între curțile de apel și tribunale și a se folosi posturile alocate suplimentar la curțile de apel pe sectoare mai încărcate de activitate.

De asemenea, va trebui instituit **un mecanism legal de unificare a practicii**, mai flexibil și mai eficient decât cererea pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare și RIL –ul, care să confere obligativitate practicii instanței superioare față de instanța inferioară în grad și să permită schimbarea acesteia doar cu urmarea unei anumite proceduri și motivat.

Această necesitate este din ce în ce mai stringentă în contextul condamnărilor României la CEDO și a solicitărilor societății de previzibilitate a hotărârilor judecătorești.

Nu este lipsit de importanță faptul că în ultima perioadă s-a pus din ce în ce mai acut în discuție ca o metoda de implementare a practicii unitare să fie prin adoptarea de sancțiuni disciplinare pentru pronunțarea unor hotărâri judecătorești prin care s-au adoptat soluții contrare practicii unitare din instanțe.

O asemenea abordare, de tip sancționator, în absența unei obligații legale de respectare a practicii unitare, deschide calea analizării de Inspekția Judiciară a motivelor de fond pentru care a fost pronunțată o hotărâre, pentru a o încadra în noțiunile de *grava neglijența sau rea voința*, aspect care atinge însăși esența independenței decizionale a magistratului.

Un element de determinare a unei practici unitare îl poate constitui **formarea de opinii doctrinare unitare la nivel de catedra INM** privitoare la problemele de interpretare cu care se confruntă instanțele, opinii care vor fi diseminate cu ocazia formării inițiale și formării continue.

Formarea profesională a magistraților și personalului care funcționează în instanțe și parchete trebuie continuată sub ambele aspecte, de formare inițială și formare continuă,

urmărindu-se caracterul practic al acesteia, schimbul de experiență, diseminarea informațiilor, organizarea sa atât la nivel centralizat, cât și descentralizat până la nivel de instanță.

În acest sens, concentrarea formării profesionale la nivel de curte de apel a fost nefericită, fiind necesară **revenirea la reglementarea anterioară a modalității de formare descentralizată care permitea fiecărei instanțe să-și constituie propriul său plan de formare, în acord cu nevoile proprii.**

VI. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ

Sub aspectul răspunderii disciplinare a magistraților, sunt importante de urmărit următoarele coordonate:

În primul rând este necesar **a se clarifica statutul Inspecției Judiciare, inclusiv prin a se stabili clar obiectul de activitate** al acesteia, la acest moment existând probleme de legalitate în ce privește existența Codului deontologic al magistraților, probleme de definire a conținutului abaterilor disciplinare și deontologice, probleme de neclaritate legislativă în modul de sesizare al IJ.

De asemenea, **este important a se îmbunătăți modalitatea de recrutare a inspectorilor judiciari.**

Având în vedere gravitatea extremă a consecințelor atragerii răspunderii disciplinare sau deontologice față de un magistrat, efectul direct pe care aceasta îl are asupra independenței reale și efective în asumarea deciziilor, **sfera de aplicabilitate a răspunderii disciplinare trebuie clar definită în legislația primară și secundară, și nu creată pe cale jurisprudențială.**

De asemenea, CSM, ca instanță disciplinară, **trebuie să instituie și să mențină o practică extrem de strictă și previzibilă, cu implementarea deciziilor ICCJ în materie disciplinară.**

În ce privește greșita aplicare a legii, trebuie menționat că răspunderea disciplinară a magistraților poate fi angajată doar în cazuri bine documentate, mai ales în contextul legislativ frământat actual, Inspecția Judiciară nefiind mecanism de unificare a practicii.

Este, de asemenea, **necesar a se înlătura, pe calea unei modificări legislative, calitatea de titular al acțiunii disciplinare a unui reprezentant al puterii politice, și anume**

Ministrul Justiției, neexistând justificare pentru a se permite o astfel de imixtiune a unui om politic în modul de realizare al justiției în condițiile în care există un organ de stat care are ca obiect de activitate verificarea conduitei personale și profesionale a magistraților - Inspekția Judiciară.

Un topic extrem de important pentru sistemul judiciar este **răspunderea materială a magistraților**, un subiect tot mai des pus în discuție în forurile politice.

Ca urmare, membrii CSM trebuie să depună eforturi susținute pentru o reglementare extrem de restrictivă a normelor răspunderii materiale, în acord cu reglementările internaționale și cu prevederile statuate în hotărârile instanțelor supranaționale. Suplimentar, trebuie vegheat ca orice dispoziții privind instituirea unei răspunderi materiale să fie dublate de măsuri de protecție profesională, un exemplu în acest sens fiind instituirea asigurărilor legale profesionale.

VII. FINANȚAREA SISTEMULUI JUDICIAR

În acest mandat va trebui realizată **preluarea bugetului instanțelor de către ICCJ**, prevedere legală instituită de multă vreme și constant amânată.

De asemenea, în fiecare an va **trebui asigurată stabilitatea financiară a sistemului judiciar în sensul acordării unui buget adecvat nevoilor instanțelor – avizul conform dat de CSM trebuie respectat - și eliminării posibilităților diminuării acestuia în timpul anului în cadrul rectificărilor bugetare negative.**

Prioritatea zero o constituie, însă, **rezolvarea problemei infrastructurii instanțelor**, situația existentă în prezent în multe sedii din țară fiind de netolerat.

Potrivit Raportului privind starea sistemului judiciar în anul 2015, din totalul de 202 sedii de instanță, la data de 31.12.2015 un număr de 58 sedii se aflau în stare foarte bună, un număr de 62 sedii erau în stare bună, 52 de sedii într-o stare acceptabilă, 18 sedii într-o stare rea și 12 sedii într-o stare foarte rea.

Fata de situația de mai sus, în sistemul judiciar **sunt necesare edificări de noi sedii, reparații capitale la unele din cele existente, reparații curente la majoritatea covârșitoare a instanțelor**. De asemenea, este imperios necesară **înlocuirea întreg parcului IT al**

instanțelor, până la acest moment efectuându-se doar mici ajustări, precum și dotarea lor cu cele necesare unei activități normale și eficiente.

Până la preluarea bugetului de către ICCJ, este necesară implicarea activă a CSM prin desemnarea unora din membrii săi care să aibă o legătură și comunicare permanente cu Ministerul Justiției cu privire la **realizarea politicilor de finanțare la nivelul sistemului judiciar, fiind obligatorie instituirea unei constante și eficiente colaborări cu MJ – direcțiile DTI, Investiții și DIPFIE care să suplinească ezitățile date de remanierele guvernamentale și să asigure o unitate de viziune, precum și un plan investițional pe termen scurt și mediu.**

Condițiile decente de activitate sunt o necesitate esențială pentru un act de justiție de calitate, nefiind realizabil ca o justiție predictibilă și eficientă să poată fi organizată în sedii improvizate sau insalubre.

În acest sens, este util a se milita pentru implementarea conceptului de **cartier de justiție**, atât în București, cât și în alte orașe, comasarea sediilor instanțelor în aceeași zonă geografică având importante beneficii în planul organizării acestora, asigurării fluxurilor, circuitelor, prezentei apărătorilor la dosare, etc.:

La acest moment, la nivel de Minister de Justiție se lucrează la o **tema de proiectare tip în ce privește structura unei instanțe de judecată și dimensionarea acesteia în funcție de personal și volum de activitate.**

Adoptarea unui act normativ secundar care să reglementeze structura și dimensiunile sediilor de instanță este de o importanță majoră pentru sistemul judiciar, astfel încât Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să se implice activ pe tot parcursul realizării sale, la definitivarea sa impunându-se și consultarea instanțelor.

În plus, CSM trebuie să asigure în mod independent finanțarea unor proiecte extrem de importante pentru funcționarea sistemului, prin accesarea mecanismelor externe de finanțare.

Astfel:

- programul privind volumul optim de activitate,

- dosarul electronic,
- generalizarea camerelor de audiere minori de tip AUDIS,
- portalul de justiție,

sunt obiective pentru care s-au formulat sau trebuie formulate cereri de finanțare și a căror implementare va trebui asigurată de noul Consiliu.

VIII. INFORMATIZAREA INSTANTELOR

La nivelul sistemului judiciar se resimte tot mai intens nevoia unei informatizări adecvate a muncii.

Sistemul ECRIS are multiple deficiențe, este greoi și parțial nefuncțional, nereușindu-se o normare coerentă a muncii în procesul de repartizare aleatorie și nici efectuarea tuturor operațiunilor necesare – de exemplu a celor de transfer, a celor necesare activității de arhivare, de executări penale, etc..

Este necesară continuarea îmbunătățirii, precum și atragerea de fonduri pentru realizarea ECRIS V, sistem care să fie upgradat cu o serie de funcții extrem de utile, printre care cea de integrare cu celelalte baze de date informatizate pentru a se verifica automat situația părților din dosare, cu funcția de arhivare și cu funcția de realizare a normării activității prin încărcarea similară a tuturor completelor de judecată.

Corelativ cu sistemul ECRIS trebuie **reanalizate gradele de complexitate ale cauzelor** și construit **un sistem eficient de normare a muncii**, proiect pentru care deja s-au demarat formalitățile de finanțare.

Este, de asemenea, necesară **realizarea dosarului electronic**, proiect care trebuie finalizat în prima parte a mandatului, având efecte benefice incontestabile asupra modalității de lucru și organizării instanțelor.

În același registru se înscrie **comunicarea actelor prin e-mail**, activitate care ar reduce semnificativ consumul de timp și efortul uman implicat de comunicarea acestora în modalitatea actuală.

Pentru ca acestea să se poată realiza sunt necesare **modificări legislative de amploare redusă cu privire la elementele citației și necesitatea restituirii confirmării comunicării, precum și încheierea unor protocoale la nivel de Consiliu cu marii justițiabili.**

De o utilitate reală pentru procedurile judiciare este **dotarea instanțelor cu o camera de audiere minori tip AUDIS cu sistem de confruntare**, după model francez, acest gen de camere putând fi folosite atât în penal, cât și în civil, audierea realizându-se în condiții de completă confidențialitate, cu sprijinul unui psiholog specializat, acolo unde este necesar, înregistrându-se audio-video și păstrându-se pe suport DVD pentru a fi examinată ulterior. Costurile implicate de amenajarea și dotarea acestor încăperi pot fi suportate din fonduri externe ca urmare a demersurilor realizate de către Consiliu.

IX. TRANSPARENȚĂ ȘI EFICIENȚĂ

Pentru ca să își poată îndeplini rolul său de garant al independenței sistemului judiciar ca a treia putere în stat, **Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să-și întărească poziția instituțională de autoritate publică independentă și obiectivă față de actorii politici, autoritate susținută de sistemul pe care îl administrează.**

Pentru a obține acest lucru, este necesar a acționa în următoarele sensuri:

A. În plan social, Consiliul trebuie să se manifeste ferm și prompt ori de câte ori este afectată independența sau imaginea sistemului judiciar în ansamblu sau a unuia din membrii corpului judiciar.

În acest sens, se impune consolidarea și eficientizarea mecanismului de apărare a independenței și reputației profesionale a judecătorilor sau a sistemului judiciar, adăugându-se următoarele componente:

- reducerea termenelor de soluționare a cererilor de apărare a reputației judecătorilor;
- stabilirea unei modalități eficiente de aducere la cunoștința publicului a hotărârilor adoptate în materia apărării independenței și reputației judecătorilor;
- eficientizarea Protocolului încheiat în anul 2011 între Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Național al Audiovizualului, în scopul informării corecte a publicului și apărării dreptului la propria imagine,

- permanenta cooperare cu instanțele, judecătorii/ asociațiile profesionale cu privire la identificarea și a altor mecanisme, eficiente și rapide, de contracarare a atacurilor în mass-media asupra judecătorilor și sistemului judiciar în ansamblu.

Un deziderat de atins rămâne **respectarea hotărârilor judecatorești de către actorii politici, decența și moderația în exprimarea acestora față de membrii sistemului, eliminarea Justiției ca platformă electorală, eliminarea scurgerii de informații din dosare "pe surse"-procedeu care dă naștere la judecați de valoare în presă și audio-vizual față de dosare pe rol - și creșterea imaginii Justiției printr-o conlucrare reală și o informare corectă a opiniei publice și mass-mediei cu privire la subiectele de interes.**

Trebuie menținute contactele reale cu societatea civilă și publicul larg - manifestările de tip "Ziua porților deschise", protocoalele cu unitățile de învățământ, emisiunile juridice de informare cu privire la subiectele de interes și implicarea în educația juridică a tinerilor.

De asemenea, trebuie realizată îmbunătățirea tehnică a accesului la ROLII și a motoarelor de căutare de hotărâri, precum și îmbunătățirea site-urilor instanțelor, atât sub aspectul modului de organizare, cât și sub aspectul calității informațiilor publicate.

Consiliul trebuie să evite orice implicare în luptele politice, să se manifeste cu echidistanță, moderație și fermitate în relațiile cu actorii politici, adoptând o strategie de relații publice coerentă și stabilă.

În eventualitatea reluării discuțiilor de revizuire a Constituției, Consiliul trebuie să fie extrem de activ în ce privește reglementarea rolului său în stat, în vederea menținerii statutului de garant al independenței justiției ca a treia putere în stat.

Cu privire la MCV, această modalitate de monitorizare a avut atât efecte benefice, cât și unele efecte nu atât de dezirabile.

Pe parcursul următorului mandat de CSM, instituțiile din Justiție trebuie să facă dovada clara a însușirii valorilor de corectitudine și coerență firești într-o societate democratică, astfel încât menținerea MCV să apară ca nemaifiind necesară.

B. In plan intern, Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să gestioneze cu echilibru și corectitudine activitatea instanțelor, adoptând o politică de transparență decizională.

In acest sens, este necesară afișarea lucrărilor care stau la baza propunerilor de soluționare a diferitelor probleme de pe ordinea de zi a CSM fie pe site, fie pe EMap, însă în timp real – o data cu afișarea ordinii de zi - și într-o modalitate accesibilă întreg corpului de magistrați.

De asemenea, la adoptarea deciziilor de sistem este necesar a se consulta instanțele și asociațiile profesionale, însă de o manieră care să le ofere timpul necesar unei informări adecvate și exprimării unor opinii reale – nu pe timp de vara, sau cu termene scurte.

Rezultatul consultării instanțelor trebuie să fie fructificat în mod adecvat valorilor democratice, luat efectiv în considerare la adoptarea deciziilor care privesc sistemul sau componente ale sale. În acest sens, trebuie prevăzută obligativitatea motivării înlăturării rezultatului consultării cu ocazia adoptării unei decizii contrare acestuia.

In plus, hotărârile de plen sau de secție trebuie întocmite și afișate cu rapiditate, iar opinia separată motivată.

Modalitatea în care CSM acționează în promovările în pozițiile judiciare cele mai înalte, precum și ca instanță disciplinară, trebuie să fie profesionistă, informată, obiectivă și echilibrată, urmărindu-se în permanență asigurarea unui cadru corect și imparțial de desfășurare a acțiunilor sale.

C. In plan extern, Consiliul trebuie să se implice activ în interacțiunile cu celelalte consilii judiciare din Europa și cu instituțiile judiciare din alte state, să realizeze în continuare, prin mijlocirea INM, schimburi de magistrați pentru însușirea și diseminarea de bune practici judiciare, precum și să cultive o strânsă colaborare cu instanțele supranaționale și organismele europene.

X. CONSIDERAȚII FINALE

Înfăptuirea justiției este o operă complexă, rezultat al muncii de specialitate desfășurate de judecători, personalul auxiliar, conex și administrativ și de personalul de conducere organizat pe scara ierarhică.

La nivelul fiecărei instanțe, ca și la nivelul unui întreg sistem, nimeni nu poate realiza nimic fără contribuția celorlalți, și de aceea scopul final nu poate fi atins decât prin eforturile susținute ale colectivului privit în integralitatea sa, performanțele oricărei organizații depinzând într-o mare măsură de randamentele individuale ale membrilor săi.

Proiectul de față nu își propune să inventarieze totalitatea măsurilor care ar trebui luate pentru a transforma sistemul de justiție într-un loc de munca ideal atât în plan uman, cât și în plan lucrativ, - acest lucru nici nu este posibil -, ci și-a propus să facă doar o schiță a măsurilor care trebuie adoptate în mod gradat pentru însușirea unui mod de lucru mai eficient, și, poate, mai armonios și mai uman.

Măsurile propuse nu pot fi adoptate prin voința singulară a unui membru CSM, în multe din situații acesta neavând decât atribuția de a le pune în discuția organismului colegial CSM sau de a propune, în cazul în care este desemnat, aceste planuri către Ministerul Justiției – desființarea unor instanțe, redesenarea hărții judiciare, redimensionarea schemelor de personal, obținerea de fonduri pentru infrastructură -, exercitarea acestui mandat neputându-se realiza, față de reglementările actuale ale sistemului judiciar, fără o colaborare permanentă și lucrativă cu ceilalți membri ai organismului colegial, cu instanțele și cu celelalte instituții judiciare.

Membrii Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să dea dovadă de perseverență, flexibilitate și echilibru în efortul lor de a aduce o schimbare pozitivă în modul de funcționare al sistemului a cărui activitate o gestionează, însă nu trebuie să piardă în nici un moment din vedere că munca lor se realizează cu oameni și pentru oameni, și că nici o schimbare nu poate fi benefică dacă este realizată într-un mod forțat.